

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

**Кафедра менеджменту, фінансів та бізнес-
адміністрування**

УЗГОДЖУЮ

В.о. директора Навчально-
наукового інституту «Європейська
школа бізнесу»

Ю. Ремига
" 09 " 09 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
менеджменту, фінансів та бізнес-
адміністрування

Н. Приймак
" 07 " 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти: магістр
Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» розроблена на основі навчального плану №073мд/22-13, навчального плану №073мз/22-14, схваленого на засіданні Вченої ради Університету (протокол №4 від 26.05.2022р.).

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Професор кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування,
доктор економічних наук, професор _____ М. Житар

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування
Протокол № 7 від «07» вересня 2022р.

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
фінансів та бізнес-адміністрування

_____ Н. Приймак

Гарант ОП _____ І. Боярко

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області менеджменту.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	<u>Вибіркова</u>	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ---		Семестр	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
		32 год.	4 год.
знайомитися Тижневе навантаження: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній рівень: Другий (магістерський) рівень	Практичні	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	110 год.
		Вид контролю:	
		<u>Залік</u>	<u>Залік</u>

Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини, що складаються між господарюючими суб'єктами у сферах міжнародної торгівлі (товарами та послугами), міжнародного руху чинників виробництва (капіталу, робочої сили, технології), у міжнародній валютно-фінансовій сфері як самостійного явища економіки сучасних світогосподарських зв'язків, котрій притаманні розвинуті механізми моніторингу і регулювання.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання дисципліни «Міжнародна економіка» полягає у формуванні у студентів системи сучасних теоретичних знань, вмінь і практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм, методів та механізмів реалізації міжнародних економічних відносин.

1.2. Завдання дисципліни – формування у студентів системи всебічних знань щодо сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку; методів аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури міжнародної економічної діяльності; особливостей регулювання міжнародних економічних відносин; міжнародної валютної системи, методології міжнародних розрахунків; процесів міжнародної економічної інтеграції; набуття вмій використовувати одержані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності України.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
-----------------------------------	--

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**:

- визначення основних понять і складових міжнародної економіки;
- основні цілі, задачі та організаційно-економічні умови функціонування країн у сфері МЕВ;
- обґрунтування особливостей і факторів, що впливають на розвиток міжнародного поділу праці з точки зору теорій міжнародної торгівлі;
- тенденції розвитку форм міжнародних економічних відносин, що обслуговують функціонування міжнародної економіки;
- закономірності взаємодії країн різної державної належності в сфері міжнародного бізнесу;

вміти:

- аналізувати тенденції і процеси, що відбуваються в сфері міжнародних економічних відносин;
- аналізувати дію базових економічних закономірностей на міжнародному рівні і їх специфічний прояв в інтернаціональній сфері;
- обґрунтовувати та реалізовувати економічний потенціал господарюючих суб'єктів різної державної належності в сфері міжнародного обміну товарами, руху чинників виробництва і формувати міжнародну економічну політику держав;
- обирати оптимальну стратегію боротьби з економічними спадами, фінансовими і валютними кризами, які, виникаючи в окремих країнах або регіонах, в сучасних умовах набувають глобального характеру.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА – ПІДСИСТЕМА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА. МІЖНАРОДНИЙ РУХ ЧИННИКІВ ВИРОБНИЦТВА

Тема 1. Міжнародна економічна система.

Сутність міжнародної економічної системи. Міжнародний поділ праці (МПП), як основа міжнародної економічної системи. Фактори, що впливають на розвиток МПП. Напрямки міжнародного поділу праці. Форми міжнародного поділу праці: міжнародна спеціалізація виробництва, міжнародне кооперування виробництва. Форми та види міжнародної спеціалізації виробництва. Класифікація міжнародного кооперування. Сутність сучасного світового господарства. Етапи та тенденції розвитку світового господарства. Основні особливості функціонування світового господарства другої половини 20-го століття. Основні риси та особливості розвитку сучасних МЄВ. Поняття, сутність, предмет, об'єкти, головні суб'єкти, мета і структура міжнародних економічних відносин (МЄВ). Рівні МЄВ як глобальних відносин. Основні принципи МЄВ. Національні економічні інтереси як засіб реалізації МЄВ. Форми прояву інтересів: загальнонаціональні та міжнародні. Особливості сучасних МЄВ.

Тема 2. Міжнародна економічна діяльність

Середовище МЄВ та його особливості. Середовище розвитку МЄВ та його основні фактори. Характеристика факторів політико-правового середовища. Рівні та органи адміністративно-правового регулювання МЄВ. Національні економіки та ознаки їх систематизації (регіональна, економічна, організаційна). Класифікація країн за соціально-економічною ознакою, як найбільш адекватною потребам теорії та практики МЄВ. Країни з розвинутою ринковою економікою в системі МЄВ та їх загальна характеристика. Соціально-економічна диференціація країн, що розвиваються. Основні риси країн, що розвиваються, їх місце і роль в міжнародному обміні. Загальна характеристика, основні причини відокремлення, досвід розвитку «Н.І.К.». Систематизація країн з економічною моделлю перехідного типу та їх характеристика. Основні напрями системних ринкових перетворень, що мають бути реалізовані в процесі трансформації перехідних суспільств. Система ринкового середовища МЄВ та її характеристика. Фізіологічні, особисті психологічні фактори, на яких базується поведінка людей. Формування соціальної поведінки людей внаслідок природжених та надбаних в процесі життя факторів. Культура, її трансляція і засвоєння. Важливі світоглядні та поведінкові аспекти, які формуються під впливом культури. Інфраструктурне

середовище МЕВ та його складові елементи. Енергетичне, транспортне та інформаційно-комунікаційне забезпечення країн світу. Система національних рахунків (СНР) як система взаємозалежних показників розвитку економіки на макрорівні. Поняття та особливості визначення валового внутрішнього продукту, валового національного продукту (ВНП), ВНП на душу населення, національного доходу (НД), індексу суспільного розвитку країни, рейтингу конкурентоздатності країни. Характерні риси сучасної міжнародної економічної діяльності.

Тема 3. Світовий ринок товарів і послуг

Сутнісна характеристика світового ринку. Територіальна структура світового ринку. Функціональна структура світового ринку. Риси й особливості розвитку світового ринку товарів та послуг. Товарні класифікації і номенклатури, які використовувалися в міжнародних відносинах. Класифікаційна схема Гармонізованої системи опису й кодування товарів. Теорія порівняльних витрат виробництва, принцип абсолютних порівняльних переваг у торгівлі. Модель Хекшера-Оліна, Самуельсона і парадокс Леонтьєва. Сучасні західні теорії модернізації МПП. Поняття, специфічні риси, принципи та особливості міжнародної торгівлі. Показники, що характеризують участь країн у міжнародній торгівлі. Фактори, що впливають на рівень розвитку міжнародної торгівлі. Основні методи міжнародної торгівлі: торгівля напряму та через посередників. Переваги залучення посередників. Види посередницьких операцій і відповідні їм види угод. Загальна характеристика інституціональних посередників. Поняття, функції та різновиди міжнародних товарних бірж. Міжнародні аукціони, як метод збуту реальних товарів зі строго індивідуальними властивостями. Види і способи ведення аукціонних торгів. Поняття світової ціни. Види цін, які залучаються як вихідна інформація про ціни світового ринку. Фактори, що впливають на ціноутворення на світових товарних ринках. Основні принципи міжнародного ціноутворення. Методологія розрахунку цін на експортовану та імпортовану продукцію. Комерційні поправки при визначенні цін на світових товарних ринках. Концепції міжнародної торгівлі: політика вільної торгівлі та протекціонізму. Тарифне і нетарифне регулювання торговельно-економічних відносин. Протиріччя сучасної міжнародної торгівлі. Роль міжнародної організації – Генеральної асоціації по тарифам і торгівлі (Світової організації торгівлі) в регулюванні міжнародної торгівлі (ГАТТ/СОТ).

Тема 4. Світовий фінансовий ринок

Сутність, передумови створення та структура світового фінансового ринку. Функції світового фінансового ринку. Характеристика ринку грошей, ринку банківських кредитів, ринку короткотермінових фінансових активів, валютного ринку, ринку цінних паперів. Основні форми регулювання світового фінансового ринку. Типи міжнародних фінансових ринків. Основні суб'єктами міжнародного фінансового ринку. Джерела фінансових ресурсів

та активи фінансових інститутів. Прямі учасники фінансових операцій ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів, валютного ринку, страхового ринку, ринку золота, ринку нерухомості.

Тема 5. Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

Сутність міжнародних інвестицій. Сутність прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Міжнародна класифікація ПІІ. Загальносвітові тенденції прямого іноземного інвестування. Масштаби, структура, особливості та динаміка міжнародного руху капіталів. Механізм та соціально-економічні наслідки вивозу капіталу. Поняття та види спільного підприємництва. Основні економічні аспекти розвитку спільного підприємництва. Особливості функціонування спільних підприємств (СП). Шляхи реалізації форм міжнародного бізнесу. Поняття міжнародних спільних підприємств (МСП). Сукупність чинників, що впливають на масштаби, динаміку та результативність МСП. Стримуючі чинники розвитку іноземної підприємницької діяльності. Чинники, які визначають привабливість прямих інвестицій у формі спільних підприємств для приймаючої країни.

Тема 6. Міжнародний кредит

Поняття, умови та вартість кредиту. Класифікація кредитів за різними ознаками та їх характеристика. Особливості та порядок надання комерційних кредитів. Банківське кредитування зовнішньої торгівлі. Порівняльна характеристика кредитних операцій, їх переваги та недоліки. Поняття та особливості факторингу, форфейтингу, лізингу та механізм їх здійснення. Проектне фінансування як засіб сприяння експорту. Інвестиційна спрямованість проектного фінансування. Порівняльна характеристика нестандартних форм кредитування, їх переваги та недоліки. Формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів. Функціональна структура: світовий грошовий ринок і світовий ринок капіталів. Географічна та інституціональна структура ринку позичкових капіталів. Основні міжнародні фінансові центри передумови їх виникнення та особливості функціонування. Світова криза заборгованості та проблеми зовнішньої заборгованості України. Закордонні влучення в національну економіку: реальність і проблеми.

Тема 7. Світовий ринок праці

Сутність, структура та особливості формування міжнародного ринку праці. Об'єктивна необхідність й історико-економічні аспекти міжнародних переміщень населення. Міжнародний ринок робочої сили та передумови його формування. Найзначніші сегменти у структурі міжнародного ринку праці. Етапи розвитку міжнародного переміщення робочої сили. Основні світові ринки робочої сили. Експортери робочої сили на світовий ринок. Сучасні центри тяжіння робочої сили. Особливості сучасного розвитку ринку праці. Основні моделі трудових відносин, які характеризують сучасний світовий ринок праці.

Тема 8. Міжнародна трудова міграція

Сутність, класифікація та особливості міжнародних міграційних процесів. Спонукальні причини міграції населення. Основні соціально-економічні причини міжнародної трудової еміграції. Офіційні джерела інформації про міграцію робочої сили. Напрямки сучасних міграційних потоків. Характерні риси міжнародної міграції в сучасних умовах розвитку світового господарства. Соціально-демографічні аспекти і наслідки міграції робочої сили для її експортерів та імпортерів. Державне регулювання ринка робочої сили. Напрямки регулювання процесів міграції робочої сили. Роль міжнародних організацій в регулюванні міграційних процесів. Міжнародна організація праці (МОП), її завдання, структура і напрямки діяльності. Характеристика державної міграційної політики США, Канади Австралії. Україна у світових міграційних процесах та її перспективи на міжнародному ринку праці.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2

СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА ТА МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ. СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ І ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 9. Світова валютна система

Валютна система як форма організації та регулювання валютних відносин. Сутність міжнародної та світової валютних систем. Головне завдання та функції світової валютної системи. Порівняльна характеристика світової та національної валютних систем. Структурні складові та основні вимоги для успішного функціонування світової валютної системи. Поняття «валюта», види валют. Міжнародні розрахункові валютні одиниці: СДР, ЄВРО. Конвертованість валюти. Валютний курс, валютний паритет. Теорія паритету купівельної спроможності валютного курсу. Види валютних курсів. Загальна характеристика режимів валютних курсів. Валютне котирування та методи його визначення. Основні етапи розвитку міжнародної валютної системи. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська та Ямайська валютні системи: основні принципи, загальна характеристика, причини кризи та особливості. Європейська валютна система як форма регулювання валютних відносин країн Західної Європи. Історія створення Європейської валютної систем. Передумови створення, поняття, учасники, особливості та функції валютного ринку. Структура валютного ринку. Валютний ринок України. Діяльність Української міжбанківської валютної біржі (УМВБ).

Тема 10. Міжнародні розрахунки

Поняття, особливості та специфіка міжнародних розрахунків. Фактори, що впливають на вибір форми міжнародних розрахунків при здійсненні експортно-імпортних операцій. Порядок організації розрахунків за міжнародними угодами. Ризики, що виникають при міжнародних платежах. Загальна характеристика інкасо, схема операції. Сутність акредитивної

операції. Класифікація акредитивів у зовнішній торгівлі. Проблеми проведення акредитивної операції. Банківський переказ. Комбіновані розрахунки. Переваги та недоліки форм міжнародних розрахунків. Практика використання міжнародних розрахункових операцій в Україні. Поняття, види та обіг векселів згідно з положеннями Женевських вексельної Конвенції ООН. Поняття, види та обіг чеків згідно з положеннями Женевських чекової Конвенції ООН. Поняття поштового переказу, інструкції системи SWIFT. Поняття та структура валютної політики держави. Девізної політика як засіб регулювання курсу національної валюти. Дисконтна політика як метод приваблення іноземного капіталу в країну. Диверсифікація валютних резервів як засіб мінімізації валютних ризиків. Застосування валютних обмежень з метою впливу на обсяги здійснюваних валютних операцій. Міждержавні валютно-кредитні організації, що належать до системи інституціональних структур регулювання світової економіки і валютно-фінансових відносин.

Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

Поняття та систематизація балансів міжнародних розрахунків. Платіжний баланс (ПБ), як відображення усіх операцій, зв'язаних з міжнародними розрахунками країни. Критерії та принципи розрахунку ПБ. Методологія складання платіжного балансу. Розуміння термінів економічна територія країни, резиденти-нерезиденти, ринкова ціна, розрахункова одиниця для формування ПБ. Основні відмінності між розрахунковим і платіжним балансами. Джерела інформації про ПБ. Стандартна схема платіжного балансу за методологією МВФ. Взаємозв'язок рахунків платіжного балансу. Зміст та структура рахунку поточних операцій. Зміст та структура рахунку операцій з капіталом і фінансових операцій. Значення та порядок формування компенсуючих статей ПБ (Рахунки офіційних резервів і Чисті помилки й пропуски). Макроекономічні фактори, які впливають на стан ПБ. Методи балансування ПБ. Теорії та моделі платіжного балансу. Стан платіжного балансу України. Причини дефіциту платіжного балансу країн з перехідною економікою. Аналіз динаміки платіжного балансу України. Фактори негативного впливу на формування ПБ України. Переваги України у сфері вкладення капіталів.

Тема 12. Міжнародна регіональна інтеграція

Об'єктивна необхідність економічної інтеграції в сучасних умовах. Тенденції і параметри розвитку інтеграційних процесів. Чотири основні етапи становлення та розвитку економічної інтеграції. Основні фактори, що забезпечують господарський ефект економічної інтеграції. Форми міжнародної регіональної інтеграції. Сучасні особливості процесів міжнародної регіональної економічної інтеграції. Сутність вільних економічних зон (ВЕЗ) та умови їх виникнення. Система пільг, що надаються фірмам на території ВЕЗ. Історія формування та основні різновиди вільних економічних зон з точки зору профілю господарчої спеціалізації більшості

фірм, що ведуть господарчу діяльність у зоні. Особливості функціонування вільних економічних зон в різних країнах світу. Умови створення економічного регіонального інтеграційного угруповання. Напрямки формування економічних інтеграційних угруповань країн. Рівні розвитку інтеграційних процесів. Передумови регіональної економічної інтеграції. Класифікація інтеграційних угруповань. Розвиток інтеграційних процесів між країнами, що розвиваються. Особливості розвитку інтеграційних процесів країн Європи. Масштаби та динаміка притаманні інтеграції західноєвропейських країн у рамках Європейського союзу. Етапи розширення Європейського Союзу. Порядок укладання та реалізації Північноамериканської угоди про вільну торгівлю. Напрямки інтеграційних процесів у Азійсько-тихоокеанському регіоні. Сучасні моделі латиноамериканської інтеграції. Інтеграційні процеси в арабських країнах. Перспективи інтеграційного розвитку в пострадянському просторі.

Тема 13. Глобалізація економічного розвитку

Глобалізація економічного розвитку як наслідок процесів інтернаціоналізації. Визначальні риси та характеристики процесів глобалізації. Сучасні проблеми та внутрішні протиріччя глобалізації. Загальна характеристика та систематизація основних глобальних проблем сучасності. Аналіз причин виникнення та напрями вирішення загальносвітових проблем. Міжнародна взаємодія і місце України у вирішенні глобальних проблем сучасного світу.

Тема 14. Інтеграція України у світову економіку

Політико-правові, економічні, соціально-культурні, інфраструктурні передумови інтеграції України. Особливості економіки України, як потенційної учасниці міжнародних економічних угруповань. Чинники, що впливають на інтеграційну мотивацію та політику України. Проблеми щодо структуризації економіки України в умовах інтеграції. Пріоритети та основні напрями євроінтеграційної політики України. Вступ до Європейського Союзу (ЄС) як ключовий напрямок зовнішньої політики України та її стратегічний курс. Досягнення на євроінтеграційному шляху України. Умови ЄС, визначені для країн-кандидатів на вступ у Спільноту. Умови євроінтеграційної стратегії України.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. Міжнародна економіка – підсистема світового господарства. Міжнародний рух чинників виробництва												
1. Міжнародна економічна система	6	2	1	-	-	5	7	1	-	-	-	10

2. Міжнародна економічна діяльність	6	4	1	-	-	5	7	-	2	-	-	10
3. Світовий ринок товарів і послуг	6	2	1	-	-	5	5	-	-	-	-	5
4. Світовий фінансовий ринок	6	2	1	-	-	5	5	-	-	-	-	5
5. Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	6	2	1	-	-	5	5	1	-	-	-	5
6. Міжнародний кредит	6	4	1	-	-	5	5	-	-	-	-	5
7. Світовий ринок праці	5	2	1	-	-	5	6	-	-	-	-	5
8. Міжнародна трудова міграція	5	2	1	-	-	5	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим розділом 1	46	20	8	-	-	40	45	2	2	-	-	50
Змістовий розділ 2. Світова валютна система та міжнародні розрахунки. Стан і перспективи сучасних інтеграційних і глобалізаційних процесів												
9. Світова валютна система	8	2	2	-	-	5	9	1	-	-	-	10
10. Міжнародні розрахунки	8	2	2	-	-	5	8	-	2	-	-	10
11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	6	2	1	-	-	7	7	-	-	-	-	10
12. Міжнародна регіональна інтеграція	7	2	1	-	-	5	7	1	-	-	-	10
13. Глобалізація економічного розвитку	7	2	1	-	-	5	7	-	2	-	-	10
14. Інтеграція України у світову економіку	8	2	1	-	-	5	7	-	-	-	-	10
Разом за змістовим розділом 2	44	12	8	-	-	32	45	2	4	-	-	60
Усього годин	120	32	16	-	-	72	120	4	6	-	-	110

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.ф.
1	Міжнародна економічна система	2
2	Міжнародна економічна діяльність	4
3	Світовий ринок товарів і послуг	2
4	Світовий фінансовий ринок	2
5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	2
6	Міжнародний кредит	4
7	Світовий ринок праці	2
8	Міжнародна трудова міграція	2
9	Світова валютна система	2
10	Міжнародні розрахунки	2
11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2
12	Міжнародна регіональна інтеграція	2
13	Глобалізація економічного розвитку	2
14	Інтеграція України у світову економіку	2
	РАЗОМ:	32

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.ф.
1	Міжнародна економічна діяльність	2
2	Світовий ринок товарів та послуг	4
3	Прямі інвестиції і міжнародне виробництво	2
4	Міжнародний кредит	2
5	Світова валютна система	2
6	Міжнародні розрахунки	2
7	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2
	РАЗОМ:	16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародна економічна система	5
2	Міжнародна економічна діяльність	5
3	Світовий ринок товарів та послуг	5
4	Світовий фінансовий ринок	5
5	Прямі інвестиції і міжнародне виробництво	5
6	Міжнародний кредит	5
7	Світовий ринок праці	5
8	Міжнародна трудова міграція	5
9	Світова валютна система	5
10	Міжнародні розрахунки	5
11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	7
12	Міжнародна регіональна інтеграція	5
13	Глобалізація економічного розвитку	5
14	Інтеграція України у світову економіку	5
	РАЗОМ:	72

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» застосовуються:

- Навчання через аналіз матеріалу, постановку проблем і завдань з можливістю консультацій з викладачем, як безпосередньо, так і опосередковано через електронні засоби зв'язку.
- Практичні заняття у вигляді семінарів з мультимедійними презентаціями студентів.
- Практичні заняття у вигляді тренінгів.
- Самостійна робота з вивченням оприлюднених у системі Moodle електронних матеріалів з можливістю проведення консультацій.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи усного оцінювання: індивідуальне та фронтальне опитування, обговорення теоретичних питань, дискусії, доповіді; методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань; проведення контрольних робіт, написання наукових робіт; тестовий контроль: складання та розв'язування тестів.

9. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є залік, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

10. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни здійснюється в балах відповідно до табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни

Поточне тестування та самостійна робота																Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий розділ №1								Змістовий розділ №2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	K1	T9	T10	T11	T12	T13	T14	K2	40	100
3	3	3	3	3	3	3	2	10	3	3	3	3	2	3	10		

*T1, T2, ..., T14 – теми занять

K1, K2 – контрольні роботи

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

– перевірки правильності розв'язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше **36** балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає **40** балів (див. табл. 10.2).

Таблиця 10.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

З урахуванням вищевикладеного результати заліку оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на заліку оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 10.3).

Таблиця 10.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча навчальна програма дисципліни та силабус;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Міжнародна економіка: підручник / Д.Г.Лук'яненко, А.М.Поручник, Я.М.Столярчук. – К.: КНЕУ, 2014. – 762 с.
2. Міжнародна економіка. У 2-х частинах. Ч. I. Світова система господарювання: навч. посібник / Т.В. Андросова [та ін.]. – Харків: «Видавництво «Форт», 2013. – 287 с.
3. Міжнародна економіка. У 2-х частинах Ч. II: Форми міжнародного економічного співробітництва: навч. посібник / Т.В. Андросова [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2013. – 328 с.
4. Integral Valuation of the System Efficiency of Economic Security of the Enterprise / M. Zhytar, O.Sosnovskaya// Collective Monograph Association Agreement: Driving integrational Changes., Accent Graphics Communications Chicago, Illinois, USA, 2019 – P. 109-121.
5. Melnyk V., Sidelnykova L., Sosnovska O., Zhytar M., Navolokina A. Synergy in The Regulation of Stock, Credit, Currency and Insurance Segments of the Financial Architecture of National Economy. 2022. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. № 2 (43). 85-94. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000821504200011>
6. Kachula S., Zhytar M., Sidelnykova L., Perchuk O., Novosolova O. The Relationship between Economic Growth and Banking Sector Development in Ukraine. *WSEAS Transactions on Business and Economics*. 2022. № 19. P. 222-230. URL: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55537055600>
7. Zhytar M., Navolokina A. Areas of Ensuring the Development of Financial Architecture on the Context of Globalization and European Integration. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія", Серія "Економіка"*. 2021. № 23 (51). P. 62-66.
8. Zhytar M., Samorodov B., Sosnovska O. Directions of Development of Financial Architecture of the Economy of Ukraine. *Financial and credit systems: prospects for development*. 2021. № 2. P. 25-32.

9. Zhytar M., Navolokina A., Psonka K.. Strategic Areas of Ensuring Financially Sustainable Development of Enterprises in Ukraine. *The Baltic Scientific Journals «Socio World»*. 2021. № 6. P. 47-53

Додаткова:

1. Колесов В.П., Кулаков М.В. Международная экономика: Учебник. – М.: Инфра-М, 2011.

2. Міжнародна економіка: кредитно-модульний курс: навч.-метод. посібник / С.В. Тютюнникова, Л.О. Мельник, В.О. Козуб, Л.Л. Носач. – Х.: ХДУХТ, 2010. – 273 с.

3. Моделювання міжнародних відносин: Навч. посіб. / Р.В. Вовк. – К.: Знання, 2012. – 246 с.

4. Рязанцев С.В., Ткаченко М.Ф. Мировой рынок труда и международная миграция. – М.: Экономика, 2010.

5. Шимко П.Д., Диденко Н.И. Международная экономика. – М.: Юрайт-Издат, 2010.

6. Міжнародна економіка: курс лекцій / С.В. Тютюнникова, Л.О. Мельник, В.О. Козуб, Л.Л. Носач. – Х.: ХДУХТ, 2010. – 396 с.

7. Міжнародна економіка: методичні рекомендації до семінарських та практичних занять для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки «Міжнародна економіка» / Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, В.О. Козуб. – Харків: Видавництво «Форт», 2013. – 157 с.

8. Міжнародна економіка: методичні рекомендації і завдання з організації самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки «Міжнародна економіка» / Т.В. Андросова, Л.Л. Носач, В.О. Козуб. – Харків: Видавництво «Форт», 2013. – 185 с.

9. Міжнародна економіка: методичні вказівки для виконання курсової роботи з міжнародної економіки для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки «Міжнародна економіка» / О.В. Кот, К.Ю. Величко. – Харків: ХДУХТ, 2010 – 41 с.

1. Житар М.О., Зелінська В.С. Необанкінг: Зарубіжний досвід та українська перспектива/ Збірник наукових праць Університету ДФС України. 2019. № 2. С. 81-95.

2. Житар М.О., Ясентюк А.С. Стан та проблеми розвитку технології Blockchain на світових фінансових ринках // Вектори інноваційного розвитку освіти, науки і бізнесу в умовах глобальних змін: збірник матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 25 травня 2021 р.); Західноукраїнський національний університет, 2021. С. 10-11.

3. Житар М.О., Саламаха Ю.В. Використання міжнародних платіжних систем в Україні //XV Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми та перспективи розвитку міжнародних економічних відносин і світового господарства». Хмельницький-Сатанів, 19-20 квітня 2019. С. 98-102.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua
2. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mfa.gov.ua
3. Державна митна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.customs.gov.ua
4. Державний комітет України у справах національностей та міграцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.scnm.gov.ua
5. Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrdzi.com
6. Каталог «Імпортери та експортери України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.eximbase.com
7. База українського законодавства в Інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.lawukraine.com
8. Статистична служба Європейської комісії (Євростат) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.eurostat.eu.int
9. STAT-USA. Internet [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.stat-usa.gov
10. Fed Stats. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fedstats.gov
11. Statistics Canada [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.statcan.ca
12. U.K. Office of National Statistics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ons.gov.uk
13. Japan Economic Planning Agency [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.epa.go.jp
14. German Federal Statistical Office [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.statistik-bund.de